

Tilstedeværelsesindsats på Sankt Annæ Gymnasium

Tilstedeværelse - hvorfor?

Den centrale del af en gymnasial uddannelse sker gennem deltagelse i undervisning i forpligtende læringsfællesskaber i form af en klasse eller et hold. Denne undervisningsstruktur er et grundvilkår i den danske uddannelsestradition. Det er med andre ord gennem tilstedeværelse og aktiv deltagelse, at man som elev tilegner sig viden og færdigheder og dermed sin uddannelse.

I den daglige undervisning får eleven mulighed for at være i et trygt læringsrum, hvor man i et passende tempo udsættes for og absorberer fagets indhold. Faglig fordybelse er med andre ord en proces, som udstrækkes over tid. På SAG arbejdes med en didaktisk tilgang til denne proces, hvor elevens undren og arbejde med det faglige indhold er centralt i forståelsen af, hvordan eleven lærer. I denne proces vil og skal eleven lave fejl, da man gennem erkendelse ved at lave fejl åbner for muligheden for at blive klogere på faget.

Den endelige vurdering af elevens faglig udbytte, som læreren giver i form af en årskarakter, bygger på denne proces. Den indeholder med andre ord et multifacetteret blik på elevens faglige arbejde og kunnen, baseret på timers fagligt samarbejde, hvor eleven har været til stede i undervisningen.

Derfor er der to primære årsager til, hvorfor elever skal være til stede i undervisningen: For det første er det i undervisningen, man tilegner sig faget, og for det andet er det gennem deltagelsen, at man får en årskarakter, som vurderer ens faglige niveau på en detaljerig måde.

Tilstedeværelse - hvordan?

Skolen er af lovgivningen forpligtet til at føre regnskab med elevens manglende tilstedeværelse i undervisningen. I daglig tale kaldes dette for fravær. Skolens studie-ordensregler opstiller derfor en ramme for, hvilke forventninger vi har til elevernes deltagelse i undervisningen. I det følgende kan man læse en nærmere gennemgang af disse pligter og regler.

Fysisk tilstedeværelse - mødepligt

På Sankt Annæ Gymnasium er der møde- og deltagelsespligt til alle undervisningsaktiviteter. Det gælder undervisning på skolen og undervisning, der foregår andre steder end på skolens område f.eks. på ekskursioner eller rejser. Da det er en pligt, er skolen forpligtet til at føre regnskab med elevernes manglende tilstedeværelse (fravær).

1. Det er lærerens opgave at notere manglende tilstedeværelse (fravær) i Lectio senest *umiddelbart efter undervisningen er afholdt*. Det anbefales at notere fraværet ved undervisningens start. Dette gælder alle former for undervisning - også undervisning ude af huset.
2. Det er lærerens opgave at *notere det objektive fravær* i forbindelse med modulet. Læreren skal alene forholde sig til om eleven er til stede eller ej - og ikke til årsagen til fraværet. Eleverne har efterfølgende mulighed for at få godskrevet skolerelateret fravær.
3. Modulet starter, *når læreren ankommer*. Læreren noterer ikke tilstedeværende elever ved modulets start med 100% fravær. En elev, der dukker op i løbet af modulet, kan - efter lærerens vurdering - få 50 % fravær. Det er med andre ord ikke en omregistrering elever har krav på, da deres forpligtelse er at være til stede, når undervisningen går i gang.

Godskrivning af fravær

Hvis en elev er optaget af to undervisningsrelaterede begivenheder samtidigt, godskrives fraværet. Det er den lærer, der tager eleverne ud af den normale undervisning, der har ansvaret for, at elevernes fravær efterfølgende bliver godskrevet. Besked om godskrivning sendes til gymnasiesekretæren med tydelig angivelse af, hvilke elever og hvilke moduler eleven/erne skal have godskrevet fravær for. Elever, der vælges ud til talentudvikling, sprogrejser eller lignende, skal godkendes af ledelsen i forhold til deres deltagelse, før de kan tage af sted.

Følgende skolerelaterede aktiviteter godskrives:

- MGK undervisning, i det omfang det overlapper anden undervisning.
- Ekskursioner på delehold
- Sprogrejser i skoleregion
- Visse talentaktiviteter i skoleregion
- Deltagelse i rejser og øvebegivenheder med skolens ensembler
- Elevrådsarbejde
- Møder i skolens udvalg, der af skolen placeres i undervisningstiden.
- Deltagelse i praktik på universiteter
- Deltagelse i sorggruppen
- Studievejledning
- Læsevejledning

Skriftlige opgaver

På Sankt Annæ Gymnasium har eleverne pligt til at aflevere alle skriftlige opgaver med fordybelsestid. *Opgaver skal afleveres rettidigt til den deadline*, som er angivet under selve opgaven i Lectio. En opgave afleveres ved, at den uploades til Lectio. Læreren kan som supplement kræve, at opgaven også afleveres på papir eller andre formater.

Det er i arbejdet med opgaver, at eleverne selvstændigt bruger de faglige færdigheder, de opbygger i fagene. Opgaver er derfor en vigtig del af den faglige træning. Af samme årsag insisterer skolen på, at alle opgaver skal afleveres - også opgaver, man måtte være kommet bagud med.

Alle opgaver, der er underlagt denne afleveringspligt, har fordybelsestid. Med fordybelsestiden markerer læreren, hvor lang tid man forventer, at eleven skal bruge på opgaven. Når læreren sidenhen vurderer det faglige indhold af opgaven, er denne tidsramme naturligvis fundamentet for vurderingen. Hvis der er tydelige tegn på, at opgaven ikke er besvaret - såsom f.eks. blanke afleveringer eller afleveringer med stærkt begrænset relevant fagligt indhold - så kan læreren vurdere, at opgaven ikke er korrekt afleveret og give opgaven fravær. I så fald skal opgaven efterfølgende laves af eleven.

Der gælder følgende regler for opgaver, der er rettidigt afleveret:

- Alle klassens opgaver koordineres af ledelsen. Opgaveformuleringen skal være tilgængelig for eleven senest 14 dage før deadline.
- Opgaver afleveres rettidigt, hvis de er uploadet til Lectio før deadline. Opgaverne registreres automatisk som korrekt afleveret af systemet.
- Læreren kan indgå *individuelle aftaler* med enkeltelever om udsættelse, hvis der er særlige grunde, der taler for det. Det er lærerens pligt at rette fraværet, når opgaven efter aftalen afleveres.
- Læreren giver opgaven den planlagte feedback. Læreren har samme tid til give feedback til klassen, som opgaven har været givet for. Dette kaldes symmetrimodellen.

For opgaver, der ikke afleveres rettidigt, er det lidt mere komplicerede regler:

- Som udgangspunkt skal alle opgaver kunne afleveres ved upload til Lectio. Det betyder, at lærerne først må afslutte en opgave for en hel klasse, når alle elever har afleveret denne, og der er givet feedback.
- Når en elev uploader en opgave for sent, har eleven pligt til at sende den pågældende lærer en besked om, at afleveringen nu er kommet. Hvis der er tydelige tegn på, at opgaven er søgt besvaret, skal læreren rette fraværet på opgaven til 0%.
- Læreren har pligt til at give en for sent afleveret opgave begrænset feedback. Opgaven skal være givet feedback senest ved førstkommande standpunktskarakter, sådan at opgaven kan indgå i bedømmelsen af elevens standpunkt. Dog gælder dette ikke for opgaver der afleveres senere end to uger inden standpunktskarakteren gives.
- Læreren kan til enhver tid bestemme, at en elev, som ikke har afleveret en opgave, skal skrive denne i undervisningstiden i stedet for at følge den normale undervisning. Man får i dette tilfælde ikke fravær for modulet.
- Elever, der ikke afleverer rettidigt, tilmeldes hurtigst muligt et opsamlingsheat med den pågældende opgave. Er man blevet tilmeldt et opsamlingsheat, har man virtuel mødepligt.

Opsamlingsheat og opgavedage

Man ved, at det skaber store udfordringer for elever at komme for langt bagud med opgaver. For det første opstår der store huller i det faglige stof, og det kan være meget vanskeligt at leve op til kravet om at få indhentet det manglende. Hvert år er manglende opgaver en kilde til, at elever dropper ud af gymnasiet. Derfor er det vigtigt hele tiden at holde sig ajour med opgaverne. For at hjælpe med dette vil elever, der konstateres ikke at have afleveret rettidigt, blive tilmeldt et opsamlingsheat.

Opsamlingsheats afvikles hver anden uge mandag kl. 15.35. Når læreren opdager, at man ikke har afleveret, så tilmelder de den pågældende elev til det førstkommende opsamlingsheat. Et opsamlingsheat afvikles virtuelt og er et møderum, hvor man logger ind og taler med en uddannelsesleder. Der er mødepligt til opsamlingsheatet. Man skal have lavet sin manglende opgave(r) inden man møder frem til opsamlingsheatet.

Procedure for opsamlingsheat

- Umiddelbart efter opgave-deadline tjekker læreren, hvem der har afleveret og tilmelder elever, der mangler, til det næste opsamlingsheat. En elev kan godt tilmeldes med flere fag.
- Eleven afleverer den manglende opgave inden deadline for opsamlingsheatet. Der afleveres ved at uploade opgaven i Lectio.
- Eleven møder op til opsamlingsheatet og taler med MGP.
  - Hvis der er afleveret, retter MGP fraværet. Eleven skriver til pågældende lærer, at der nu er afleveret.
  - Hvis der ikke er afleveret, laves en aftale om aflevering, som MGP følger op på med eleven. Gentagen manglende aflevering medfører sanktioner.

Opgavedag

Et par gange i løbet af skoleåret er der opgavedag. Her skal elever, der mangler opgave, møde på skolen og lave dem. Elever, der ikke mangler opgaver, har fri.

Vurdering af fravær

Manglende tilstedeværelse og aflevering af opgaver er en af de hyppigste årsager til, at elever ikke gennemfører en gymnasial uddannelse. En tidlig indsats overfor elever, der kommer i problemer, er central for fastholdelse på uddannelsen. Derfor holdes der løbende øje med elevernes registrerede fravær, og der sættes ind overfor elever, som det vurderes, har brug for det.

Arbejdet med at fastholde eleverne foregår i et samarbejde mellem lærerne, skolens studievejledere og skolens ledelse. Det daglige og løbende fastholdelsesarbejde foregår i den daglige undervisning, hvor elever, der har fravær, opdages af klassens lærere. Her er det lærernes opgave at tage fat i eleverne og indlede en dialog med eleverne om fraværets årsag. Nogle gange resulterer den dialog i, at eleverne sendes videre til skolens studievejledning.

For at fange elever med begyndende fraværsproblemer så tidligt som muligt, gennemgås alle elevers fravær ca. en gang om måneden. Dette sker i samarbejde mellem en uddannelsesleder og studievejlederne.

Der findes en udbredt myte om, at fravær under et vist niveau (i myten typisk 10% for det samlede skoleår) er acceptabelt. Det passer ikke. I udgangspunktet forventes det, at elever kommer til al undervisning - med andre ord er forventningen 100% tilstedeværelse. Hvis der overhovedet kan tales om et måltal, så har skolens bestyrelse besluttet, at der skal arbejdes på at nedbringe skolens årlige samlede fravær til under 7%.

Fraværårsager og individuelle hensyn

En elevs livssituation kan have stor betydning for tilstedeværelsen på en uddannelse. I udgangspunktet forventes alle elever at deltage i alting, men det er klart, at kroniske sygdomme, diagnoser og begivenheder i privatsfæren kan påvirke deltagelse i større og mindre grad. Også pludselig opstået sygdom har betydning for ens tilstedeværelse.

Det betyder, at vurderingen af en elevs fravær foretages på individuel basis.

Der kan derfor være store forskelle på, hvornår skolen vælger at gribe ind over for elever. Nogle elever får længere snor, fordi

skolen er bekendt med, og derfor tager hensyn til, en elevs særlige livsomstændigheder. Ofte må skolen ikke dele disse oplysninger med andre elever, da det er underlagt GDPR-lovgivningen. Det betyder, at det for den enkelte elev nogle gange kan opleves som om, at der er store forskelle på behandlingen af elever. Og det kan der også være, da disse vurderinger altid foretages med udgangspunkt i den enkelte elevs forudsætninger for at leve op til kravene om tilstedeværelse.

For at skabe et godt fundament for denne vurdering skal elever oplyse årsager til fravær. Dette sker i Lectio på modulniveau. Det er vigtigt, at man husker at få tilføjet fraværsårsagen og udfylder fraværnoten, da det ellers er vanskeligt at foretage en retmæssig vurdering af fraværets legitimitet.

Særlig om sygdom

Gymnasieelever bliver myndige borgere i løbet af deres studietid. Det er eleven selv, der har valgt at tage en studentereksamen. Derfor har skolen en forventning til elevernes daglige fremmøde, som ligger på linje med en arbejdsgivers forventninger til deres medarbejdere. Dette gælder i særdeleshed fravær grundet sygdom - det forventes, at man hurtigst muligt vender tilbage og minimerer fraværet så meget, som muligt.

Sygdom spiller ofte en rolle i sager om for meget fravær. I udgangspunktet skal man blive hjemme, hvis man er syg og kan smitte andre. Ved kortere sygefravær forventes eleven ikke at fremvise lægelig dokumentation for sygdommen og skal derfor alene dokumentere sygdommen ved at skrive i fraværsårsagerne. Dette kan dog ændre sig, hvis eleven har modtaget en eller flere advarsler for fravær. Jævnfør skolens studie-ordensregler dækkes udgifter til lægeerklæringer af eleven.

Det er en lægefaglig opgave at vurdere elevens sygdom, og hvordan det påvirker deres skolegang. Hvis en elev har et længerevarende sygdomsforløb eller har en kronisk lidelse, har skolen brug for lægefaglig dokumentation. Her er der særlig brug for dokumentation om tidshorisonten for sygdommens forløb og hvilke skånehensyn, skolen bør tage til eleven grundet sygdommen. Skolen vil herefter, inden for de rammer, der er, forsøge at imødekomme skånehensyn, hvilket dog kun i helt særlige tilfælde vil indeholde supplerende undervisning.

Hvis man får fravær grundet et længere sygdomsforløb, er det vigtigt, at man kontakter skolen og informerer herom.

Hvilken type fravær skal undgås?

Hvert år ser vi elever, der kommer i fraværproblemer, fordi de får manglende tilstedeværelse for ting, som de tror, de kan få godskrevet. Fravær af nedenstående type vurderes ikke at være legitimt og kan derfor medvirke til at udløse advarsler. Det kunne f.eks. dreje sig om:

- Køreundervisning, teori- og køreprøver
- Ferie udenfor skoleferier
- Deltagelse i rejser og arrangementer i forbindelse med hobbyer eller interesser uden for skolen.
- Familiearrangementer om morgenen
- Komme for sent / sove over sig
- Fravær grundet fritidsarbejde
- Fravær begrundet af, at man kommer for sent i seng
- Fravær begrundet i relationelle problemer, der ligger uden for skoleregi, herunder ikke-akut sorgbearbejdning.
- Fravær for frivillige aktiviteter i skoleregi, som ikke er undervisning (f.eks. SAG-show).
- Læge- og tandlægebesøg, der kan planlægges uden for undervisningstid.

Advarsler

Overtrædelser af skolens studie-ordensregler kan give en pædagogisk tilrettevisning (PT). Disse overtrædelser kan have meget forskelligartet karakter, hvilket betyder, at en PT kan have meget forskelligt indhold. I dette dokument behandles derfor alene pædagogiske tilrettevisninger givet for fravær.

Hvis skolen vurderer, at en elev har for meget fravær, kan dette udløse en pædagogisk tilrettevisning. Advarslen sendes til elevens e-boks og registreres i Lectio som "first warning". Budskabet i PT'en er, at man efterfølgende skal vise at:

- Man lever op til sin forpligtelse om tilstedeværelse i undervisningen.
- Man afleverer opgaver, man er kommet bagud med.
- Man afleverer alle nye opgaver rettidigt.

Hvis ikke man lever op til disse krav, kan man modtage en skriftlig advarsel (final warning) med samme krav. En skriftlig advarsel er sidste skridt, inden man kan møde hårdere sanktioner såsom fratagelse af SU, eksamen på særlige vilkår eller, at man bliver udmeldt af uddannelsen.

Advarsler gives for at gøre eleven opmærksom på et forhold, som skolen mener kan udvikle sig til et potentielt problem for kvaliteten af elevernes udbytte af uddannelsen. De gives derfor, så snart der konstateres et problem, således, at eleven har mulighed for at reagere og rette op på sin adfærd. Målet med en advarsel er, at eleven kommer tilbage på sporet og tager den uddannelse, han/hun har valgt. Skolens erfaring er, at jo tidligere, man sætter ind over for et begyndende fravær, jo større effekt har det ift. at begrænse det fremtidige fravær og fastholde eleven på uddannelsen.

Pædagogisk tilrettevisning for fravær

Man modtager en pædagogisk tilrettevisning (PT) for fravær, hvis det ved den månedlige fraværgennemgang vurderes, at man 1) samlet set indtil nu har opbygget et for stort fravær eller 2) i den seneste måned har opbygget bekymrende fravær. En PT kaldes "first warning" i Lectio og udsendes også til eleven i E-boks (og til forældrenes email, hvis eleven er under 18 år).

En PT indeholder en frist, inden for hvilken, man skal leve op til kravene. Denne frist er typisk en måned. Hvis man i løbet af fristen lever op til kravene (kommer til al undervisning og får afleveret manglende opgaver), så annulleres PT'en. Hvis man så senere på året igen opbygger fravær, vil man modtage en ny PT. Annulleringen af PT'en fremgår alene af Lectio, hvor eleven modtager en besked.

Hvis man ikke på tilfredsstillende vis lever op til kravet i PT'en i løbet af fristen, kan der ske en af to ting: enten kan den ansvarlige uddannelsesleder vælge at forlænge fristen endnu en periode, eller også vil man modtage næste trin i advarselsforløbet i form af en skriftlig advarsel.

Skriftlig advarsel for fravær

Man modtager en skriftlig advarsel (SA) for fravær, hvis man ikke på tilfredsstillende vis lever op til kravene, man modtog i en pædagogisk tilrettevisning. En SA kaldes "final warning" i Lectio og udsendes til eleven i E-boks (og til forældrenes email for elever under 18 år). En skriftlig advarsel varer i et kalenderår fra udstedelsesdatoen. I nogle tilfælde kan en SA blive annulleret ved oprykning til næste klassetrin - hvis dette sker, bliver man informeret herom på Lectio. I sjældne og alvorlige tilfælde kan skolen vælge at uddele en skriftlig advarsel uden en forudgående pædagogisk tilrettevisning.

En skriftlig advarsel indeholder typisk de samme krav til eleven, som den forudgående pædagogiske tilrettevisning. Det betyder krav om 100% undervisningsdeltagelse, krav om rettidig aflevering af alle opgaver og krav om aflevering af manglende opgaver. Men den kan også indeholde andre sanktioner. I skolens studieordensregler kan man læse mere om dem.

Der er to store forskelle på en PT og en SA. For det første har en SA en meget længere løbetid. Hvis man har modtaget en SA, bliver der holdt særligt øje med ens fravær det næste år, hvor man skal leve op til de stillede krav. For det andet har skolen mulighed for, uden yderligere varsel, at opstille hårdere sanktioner overfor en elev, såsom fratagelse af SU for manglende undervisningsaktivitet, indstilling til eksamen på særlige vilkår i et eller flere fag eller i sidste ende administrativt at udskrive eleven fra uddannelse grundet manglende studieaktivitet.

Fratagelse af SU

Det er en forudsætning for modtagelse af SU, at man er aktiv på en uddannelse. Hvis man ikke har en tilfredsstillende tilstedeværelse, så er man ikke længere studieaktiv. Derfor mister man retten til SU, hvis skolen vurderer, at fraværet har et sådan omfang.

Man har mulighed for at genoptjene retten til SU ved at hæve sin tilstedeværelse til et tilfredsstillende niveau.

Eksamen på særlige vilkår

Når en elev, grundet manglende tilstedeværelse, vurderes til at have været så meget fraværende, at grundlaget for at give en retvisende årskaracter er væk, så kan man modtage sanktionen "eksamen på særlige vilkår". Denne sanktion betyder, at man skal til afsluttende eksamen i et eller flere fag. Det betyder samtidig, at

eleven ikke modtager en årskarakter i de berørte fag, og at denne karakter bortfalder i beregningen af det endelige studentereksamenssnit.

Udsmidning af uddannelsen

Hvis man, på trods af flere advarsler og samtaler, ikke øger sin tilstedeværelse på uddannelsen til et tilfredsstillende niveau, kan man i yderste konsekvens blive smidt ud af skolen for manglende undervisningsaktivitet.

November 2020/MGP